

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
Stadhuis Rotterdam
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Rotterdam, 14 april 2025

Schriftelijke vragen ter schriftelijke beantwoording

Betreft: Versterkte gebedsoproepen

Geacht college,

Op 8 januari vorig jaar stelde Leefbaar Rotterdam schriftelijke vragen over versterkte gebedsoproepen door moskeeën. Deze werden op 2 april 2024 beantwoord. Uit deze antwoorden bleek dat het aantal klachten over versterkte gebedsoproepen in de eerste tweeënhalve maand van 2024 zeer fors gestegen waren ten opzichte van voorgaande jaren, met uitzondering van het coronajaar 2020 toen moskeeën op grote schaal tot versterkte gebedsoproepen overgingen. Tot 15 maart 2024 waren er bij de gemeente en DCMR 38 meldingen binnengekomen, tegenover respectievelijk 13, 8 en 15 meldingen in de volledige jaren 2021, 2022 en 2023. Van de 38 meldingen hadden er 37 betrekking op de Mevlana moskee, die vanaf 2024 is overgegaan op minstens twee gebedsoproepen per dag. Ook uit andere wijken ontvangt onze fractie berichten van bewoners die recent voor het eerst, of vaker dan voorheen, met versterkte gebedsoproepen worden geconfronteerd.

In antwoord op onze schriftelijke vragen gaf het college tevens aan dat, vanwege het afnemen van het aantal versterkte gebedsoproepen sinds het versoepelen van de coronamaatregelen en daarmee ook de ervaren overlast, er vorig jaar geen overzicht beschikbaar was van het aantal moskeeën dat versterkte gebedsoproepen doet en met welke frequentie. De laatste beschikbare cijfers uit 2020 lieten zien dat vijf moskeeën al langere tijd een versterkte gebedsoproep op de vrijdag lieten horen, dat 'een tiental' moskeeën daartoe was overgegaan als gevolg van de coronamaatregelen en dat twaalf moskeeën in dezelfde periode dagelijks versterkte gebedsoproepen deden. Als gevolg van de stijging van het aantal klachten met betrekking tot de Mevlana moskee sinds januari 2024, liet het college weten dat de gemeente hierover met de moskee in gesprek was gegaan. We mogen ervan uitgaan dat de toename van het aantal klachten inmiddels tevens heeft geleid tot het overzicht dat er vorig jaar nog niet was.

Sinds de antwoorden op onze schriftelijke vragen op 2 april 2024 zijn er de nodige ontwikkelingen op dit vlak geweest. In mei van dat jaar werd in het landelijke hoofdlijnenakkoord een 'regulering van versterkte gebedsoproepen' aangekondigd en in het daarop volgende regeerprogramma 'betere regels voor versterkte oproepen tot gebed'. Vooralsnog blijft onduidelijk wat hieronder concreet wordt verstaan. Vandaag hebben de Tweede Kamerfracties van JA21 en SGP een initiatiefwet ingediend om een einde te maken aan versterkte gebedsoproepen. Zoals bekend heeft ook Leefbaar Rotterdam grote fundamentele problemen met versterkte gebedsoproepen door moskeeën. Dergelijke oproepen vormen een dominante islamitische claim op de publieke ruimte. Veel omwonenden ervaren dit als zeer onprettig en vervreemdend en dat is heel begrijpelijk. Vrijheid van godsdienst is een groot goed, maar geeft niet het recht om versterkte religieuze teksten door wijken te schallen.

Ik heb hierover de volgende vragen aan het college:

1. Hoeveel Rotterdamse moskeeën doen momenteel een versterkte gebedsoproep, om welke moskeeën gaat dit en met welke frequentie?
2. Hoe heeft zowel het aantal moskeeën dat versterkte gebedsoproepen doet als de frequentie van deze versterkte gebedsoproepen zich sinds 2023 ontwikkeld?
3. Wat is er bekend over het volume van de versterkte gebedsoproepen?

4. Hoe heeft het aantal meldingen/klachten bij de gemeente en DCMR sinds 15 maart 2024 (peildatum beantwoording eerdere schriftelijke vragen) met betrekking tot versterkte gebedsoproepen zich sindsdien ontwikkeld?
5. Op welke moskeeën hebben deze meldingen/klachten betrekking?
6. Wat is er bekend over aantallen klachten via andere kanalen, bijvoorbeeld bij moskeeën zelf?
7. Herkent u de ervaringen van omwonenden dat klachten bij moskeeën in sommige gevallen leiden tot het nog verder opvoeren van het aantal versterkte gebedsoproepen? Zo ja, deelt u de mening dat dit stijlloos treitergedrag is?
8. Wat is er concreet uit het gesprek van de gemeente met de Mevlana moskee gekomen naar aanleiding van het toegenomen aantal klachten over versterkte gebedsoproepen door die moskee?

Op dit moment is de speelruimte voor gemeenten om versterkte gebedsoproepen tegen te gaan of te beperken zeer beperkt en onduidelijk. Regelgeving omtrent geluid is geïntegreerd in de nieuwe Omgevingswet. Versterkte gebedsoproepen zijn echter dermate wettelijk beschermd en de mogelijkheid om hier beperkingen aan op te leggen dermate beperkt en aan allerlei voorwaarden verbonden, dat een aanscherping van landelijke wetgeving in de praktijk veruit de meest kansrijke route lijkt. Bovendien is het door de aangekondigde regulering in het regeerprogramma voor gemeenten momenteel onduidelijk in hoeverre lokale stappen op dit vlak zinvol zijn.

9. Wat is in uw ogen binnen de huidige regelgeving de maximale beperking die de gemeenteraad in theorie zou kunnen opleggen aan versterkte gebedsoproepen, zowel qua frequentie, duur en volume? Graag een concreet antwoord.
10. Wat is de stand van zaken van het traject dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft aangekondigd om bestaande wet- en regelgeving ten aanzien van versterkte gebedsoproepen te verbeteren?
11. Kunt u nagaan wat wordt verstaan onder 'verbeteren', in hoeverre dit daadwerkelijk zal leiden tot inperking van versterkte gebedsoproepen en binnen welke termijn dit te verwachten valt?

Met vriendelijke groet,

Simon Ceulemans